

Dr. Perihan Selçuk Mahmatlı

**LİMİTED ORTAKLIKTA
ÇIKMA VE ÇIKMAYA KATILMA**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XIX
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM LİMİTED ORTAKLIKTA PAY SAHİPLİĞİ SIFATININ KAZANILMASI VE KAYBI

I. TÜRK ŞİRKETLER HUKUKUNDA LİMİTED ORTAKLIĞIN KONUMU VE ÖNEMİ.....	3
II. LİMİTED ORTAKLIKTA PAY SAHİPLİĞİ SIFATININ KAZANILMASI VE KAYBINA İLİŞKİN TEMEL ESASLAR	7
A. Genel Olarak	7
B. Pay Sahipliği Sifatının Kazanılması.....	10
1. Genel Olarak Kazanma Halleri	10
2. Payın (İradi) Devri.....	11
C. Pay Sahipliği Sifatının Kaybedilmesi.....	12
III. PAY SAHİPLİĞİ SIFATININ KAYBINDA ÖZEL BİR HAL- ÇIKMA	13
A. Genel Olarak	13
B. Kanunda Düzenlenme Şekli	14
C. Terminoloji ve Kavram	16
D. Mevzuat Hukukta Konunun Düzenlenişi.....	19
E. Hukuki Niteliği	22
1. Esas Sözleşmesel Çıkma Hakkı	22
2. Haklı Sebeple Çıkma Davası.....	25

F. Ön Şart: Çıkma Sonrası En Az Bir Ortağın Bulunması.....	26
--	----

İKİNCİ BÖLÜM

ÇIKMANIN HALLERİ

I. ESAS SÖZLEŞMESEL ÇIKMA HAKKI.....	31
A. Genel Olarak	31
B. Şirket Sözleşmesi ile Esas Sözleşmesel Çıkma Hakkı Tanınması ...	34
1. Şirketin Kuruluş Esas Sözleşmesinde Çıkma Hakkı Tanınması.....	34
2. Esas Sözleşme Değişikliği İle Çıkma Hakkı Tanınması.....	35
a. Nisap	35
(1) Mevcut Hukuki Durum	35
(2) Sorunun Tespiti	36
(3) Doktrindeki Görüşler ve Görüşümüz	38
b. Oydan Yoksunluk.....	41
3. Şirket Sözleşmesinde Yer Alan Düzenlemenin Sonradan Değiştirilmesi ve Mevcut Ortakların Çıkma Hakkına Olan Etkisi	42
4. Şirket Sözleşmesi Dışında Başkaca Sözleşme İle Çıkma Hakkı Yaratılması Sorunu	46
C. Şirket Sözleşmesinde Yer Alabilecek Hükümlere Örnekler.....	50
1. Genel Olarak	50
2. Usuli Şartlara İlişkin Örnekler	52
3. Maddi Şartlara İlişkin Örnekler.....	56
a. Ortakların Şahsına İlişkin Örnekler	56
b. Ortaklığın Yapısına İlişkin Örnekler	57
c. Ayrılma Akçesine Yönelik Örnekler	60
4. Özellikli Örnekler	63
a. Koşulsuz Çıkma Hakkı Yaratılması.....	63

b. Çıkma Hakkının Kullanımının Belirli Süre Yasaklanması veya Belirli Süre ile Sınırlandırılması.....	65
c. Tek Kişilik Şirkette Esas Sözleşmesel Çıkma Hakkı Yaratılması Sorunu	67
D. Şirket Sözleşmesinde Tahkim Şartına Yer Verilmesi.....	67
E. Çıkma Bildiriminin Şekli, Süresi ve Muhatabı	71
1. Şekli.....	71
2. Bildirim Zamanı	74
3. Muhatabı.....	76
F. Uygulamada Esas Sözleşmesel Çıkma Hakkına Duyulan İhtiyaç ve Görüşümüz	78
II. HAKLI SEBEPLE ÇIKMA DAVASI AÇMA HAKKI.....	81
A. Haklı Sebep	81
1. Kavram	81
2. Sınıflandırma.....	85
3. Başlıca Örnekler	88
a. Genel Olarak	88
b. Ortağın Kendisinden Kaynaklı Haklı Sebep Örnekleri.....	90
c. Türk Limited Şirketlerin Karakteristik Yapısına İlişkin Haklı Sebep Örnekleri	93
d. Küçük Pay Sahibi Ortaklara İlişkin Haklı Sebep Örnekleri.....	96
e. Kar Payı Ödenmemesine İlişkin Haklı Sebep Örnekleri	100
f. Şirketin Gayri Faal veya Borca Batık Olmasına İlişkin Haklı Sebep Örnekleri.....	102
4. Şirket Sözleşmesine Haklı Sebep Çıkma Davasına İlişkin Hüküm Yazılması	106
a. Tespit: TK 577/1 (k) Hükümünün Esas Sözleşmesel Çıkma Hakkına İlişkin Olması	106
b. Emredici Hükümler İlkesi Bağlamında Değerlendirme ..	107
c. Başlıca Örnekler	108
(1) Dava Açma Süresine İlişkin Hüküm Yazılması.....	109

(2) Şirket Sözleşmesi İle Haklı Sebep Örnekleri	
Yaratma	109
d. Şirket Sözleşmesinde Yer Alan Hakem Şartının Haklı	
Sebep Çıkma Davası Bakımından Uygulanması	
Sorunu	112
5. Şirket Sözleşmesi Dışında Diğer (Yan) Sözleşmelere	
Yazılan Hükümlerin Haklı Sebep Çıkma Davasına Etkisi...	116
B. Haklı Sebep Çıkma Davası Açma Hakkının Emredici Niteliği.	118
1. Çıkma Davası Açma Hakkının Kullanımını Engelleyici	
Kısıtlamalar.....	119
2. Çıkma Davası Açma Hakkının Kullanımını Zorlaştıracı	
Kısıtlamalar.....	120
C. Çıkma Talebinde Bulunan Ortağın Kusuru.....	122
D. Çıkma Davasının Ortaklık İlişkisindeki Diğer Hukuki	
İmkânlar Karşısındaki Konumu	125
1. Genel Olarak	125
2. Ortaklık İlişkisindeki Sorunları Giderebilecek Hukuki	
İmkânlar Karşısındaki Konumu	126
a. Ortağın İtiraz Etmesi	127
(1) Kural.....	127
(2) İstisnalar	129
b. Diğer Hukuki Yolların Kullanılması	130
(1) Kural.....	130
(2) İstisnalar	133
3. Ortaklık İlişkisini Sona Erdiren Hukuki İmkânlar	
Karşısındaki Konumu.....	134
a. Payın Devri İmkânı Karşısındaki Konumu	134
(1) Genel Olarak	134
(2) TK 595/5 Hükümünün Değerlendirilmesi.....	136
b. Esas Sözleşmesel Çıkma Hakkı Karşısındaki Konumu ...	138
c. Haklı Sebep Fesih Davası Karşısındaki Konumu	139

E. Hakimın Takdir Hakkı ve Yetkisini Kullanırken Dikkate Alması Gereken Hususlar	146
F. Haklı Sebepçe Çıkma Davasının Usulü	152
1. Taraflar.....	152
a. Davacı	152
(1) Genel Olarak	152
(2) Pay Sahipliği Sifatının Dava Sonuna Kadar Devam Etmesi Zorunluluğu.....	154
(3) Pay Üzerinde İntifa Hakkı, Rehin Hakkı Veya Haciz Bulunması Hali.....	156
b. Davalı	158
(1) Genel Olarak	158
(2) Davalı Şirketin Tasfiye Halinde Olması	160
(3) Davalı Şirketin Borca Batık Olması	162
2. Zorunlu Arabuluculuk	163
3. Görevli Ve Yetkili Mahkeme Ve Usul	165
4. Dava Harcı ve Yargılama Giderleri.....	167
5. İspat.....	170
6. İtiraz Yolları.....	172
III. GENEL KURUL KARARI İLE ÇIKMA MÜMKÜN MÜ?.....	173
A. Sorunun Tespiti ve Doktrinindeki Görüşler	173
B. Görüşümüz.....	176

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÇIKMAYA KATILMA HAKKI

I. GENEL OLARAK.....	181
A. Terminoloji ve Kavram	181
B. Mevzuat Hukukta Konunun Düzenlenişi.....	184
C. Hukuki Niteliği	185
D. Çıkma Hakkının Çıkma Sürecine Fiili Etkisi.....	186

E. Hakkın Eşit İşlem İlkesi İle Bağlantısı.....	187
II. HAKKIN KULLANIMI	189
A. Çıkma Hakkının Kullandığının Diğer Ortaklara Bildirimi.....	189
B. Bildirim Sonrası Hakkın Kullanım Koşulları.....	192
1. Çıkma Katılabilecek Olan Kişi: Diğer Ortak.....	192
2. Çıkma Katılmanın Şartları.....	193
a. Diğer Ortağın(ların) Çıkma Hakkına Sahip Olması.....	193
b. Çıkma İradesinin Dayandığı Sebepler.....	194
c. Çıkma Katılma Talebinde Bulunulması ve Süre	200
3. Bir Aylık Sürenin Geçirilmesinin Sonucu	202
C. Usul Hukuku Yönünden Değerlendirme.....	203

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ÇIKMAYA BAĞLI ÖZEL HUKUKİ

TALEPLER

I. ESAS SÖZLEŞMESEL ÇIKMA HAKKINDA: TESPİT DAVASI..	209
II. HAKLI SEBEPLE ÇIKMA DAVASINDA: İHTİYATİ TEDBİR	
TALEBİ	211
A. İhtiyati Tedbir Talebi ve Hükmün Kapsamı	211
B. Mahkemeden İhtiyati Tedbir Talebinde Bulunulması.....	216
1. Talepte Bulunmanın Zorunlu Olması Ve Talepte	
Bulunacak Kişiler.....	216
2. Yetkili Ve Görevli Mahkeme Ve İspat	217
3. Teminat	219
C. Mahkemenin Alabileceği Önlemler	221
1. Ortağın Ortaklıktan Doğan Haklarının Ve/Veya	
Borçlarının Dondurulması: Ortağın ve Şirketin Talep	
Hakları	222
2. Diğer Önlemler.....	225
D. Kararın Uygulanması.....	229

1. İhtiyati Tedbir Kararının Süresi.....	229
2. İtiraz Yolları.....	231

BEŞİNCİ BÖLÜM

ÇIKMANIN SONUÇLARI

I. ÇIKMANIN GERÇEKLEŞTİĞİ AN	233
A. Esas Sözleşmesel Çıkma Bakımından	233
B. Haklı Sebepçe Çıkma Davası Bakımından.....	235
C. Çıkma Katılma Bakımından.....	236
II. PAY SAHİPLİĞİ SIFATININ KAYBI VE BUNA BAĞLI SONUÇLAR	237
A. Pay Sahipliği Sifatının Kaybedilmesi.....	237
1. Çıkmanın Kapsamı	238
2. Çıkan Ortağa Ait Payın Akıbeti.....	238
B. Pay Defterine Kayıt.....	248
C. Çıkmanın Ticaret Siciline Tescili	249
D. Çıkan Ortağın Hak ve Borçlarının Sona Ermesi.....	252
E. Ayrılma Akçesi.....	256
1. Çıkan Ortağın Ayrılma Akçesini Talep Hakkı.....	256
2. Ayrılma Akçesinin Ödenmemesinin Çıkmaya Etkisi.....	262
SONUÇ	265
KAYNAKÇA.....	277